



**Niet voor niets,
een zaligheid apart!**

Niet voor niets, een zaligheid apart!

Kragten BV

Datum: 28 mei 2008
Projectnummer: HZL004
Rapportnummer: 08 018
Status rapport: Definitief
Projectleider: Dhr. ing. H. van Duijnhoven

Herten 's-Hertogenbosch
Schoolstraat 8 Hambakenwetering 1
Postbus 14 Postbus 2309
6040 AA Roermond 5202 CH 's-Hertogenbosch
T 0475-39 59 79 T 088-33 66 333



© 2008 Kragten
Niets uit dit rapport mag worden vervoelvoudigd en/ of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan derden of op andere wijze toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming wordt verleend.



Kern Sterksel

VOORWOORD

Van oudsher kenmerkt Sterksel zich door een hoge mate van zelfwerkzaamheid en zelfredzaamheid. Dat is nog steeds een belangrijke kernkwaliteit van het dorp. Steeds staan grote groepen vrijwilligers klaar om projecten op te pakken. Een hulpbehoevende wordt geholpen en, indien nodig, worden krachten gebundeld. Zwakten en bedreigingen worden onderkend om deze vrijwel als vanzelf om te zetten in kansen en mogelijkheden. Met deze kernkwaliteit heeft de kern steeds weer een antwoord kunnen geven op autonome ontwikkelingen.

Deze actieve houding heeft geresulteerd in het opstellen van een integraal dorpsontwikkelingsplan (IDOP), ook weer tot stand gekomen door een grote inbreng van het dorp zelf.

Nu staat het dorp (en de gemeente Heeze Leende) voor de opgave om de IDOP-doelen ten uitvoer te brengen. Hiervoor dient deze oplegger. Door projecten met een hoge prioriteit integraal te benaderen en te verdiepen kan slagvaardig gewerkt worden aan het in stand houden en verder uitbouwen van de kernkwaliteiten van Sterksel om daarmee invulling te geven aan autonome ontwikkelingen.

Hierbij staat één ding voorop namelijk het creëren van een duurzame, leefbare gemeenschap, waardoor het hoofddoel zoals verwoord in het IDOP verwezenlijkt wordt:

‘Ik moet in elke fase van mijn leven een geschikte woning en woonomgeving hebben met de noodzakelijke voorzieningen en met dorpsgenoten die iets voor mij over hebben en waar ik iets voor over heb. Ik voel me thuis en veilig in Sterksel en ik ben er trots op om in Sterksel te wonen’.

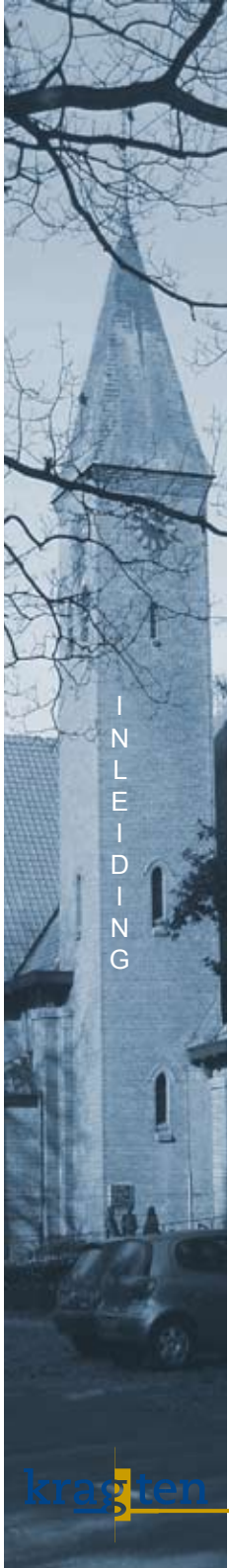
Dhr. Ing. H. van Duijnhoven
Adviseur Kragten

Dhr. P.J.J. Verhoeven
Burgemeester Heeze Leende

Dhr. G. Meeuws
Voorzitter dorpsraad

INHOUD

1	Inleiding	9
2	Werkwijze	11
3	Uitvoeringsprogramma +	14
3.1	Specificatie	14
3.2	Samenhang	16
3.3	Projecten voor de korte termijn	17
3.3.1	Sterksel aan zet, digitaal netwerk	18
3.3.2	Kerkplein Boszicht (Kernplan)	20
3.3.3	Behoud en versterking dorpswinkel-servicepunt Sterksel	22
3.3.4	Ontwikkeling Brede school	24
3.3.5	Vernieuwing en verbreding dorpshuis Valentijn	26
3.3.6	Speelplekken (buiten)	28
3.3.7	Communicatie	30
4	Kosten projecten	32
5	Financiering	36



I
N
L
E
I
D
I
N
G

1 INLEIDING

Betrokkenheid van burgers is de succesbepalende factor bij de ontwikkeling en implementatie van plannen om de leefbaarheid in kleine kernen te vergroten. Om die reden worden gemeenten gestimuleerd om samen met bewoners integrale dorps- en ontwikkelingsplannen (IDOP) uit te voeren en waar nodig te ontwikkelen.

Een IDOP is een integrale analyse van de economische, ruimtelijke, sociale en culturele factoren. Het IDOP sluit aan bij de programmalijn 'Perspectiefrijk Brabant' waar het accent nadrukkelijk ligt op de sociale aspecten van de plannen. Deze programmalijn heeft als doel een impuls te geven aan de leefbaarheid in kleine kernen door bij te dragen aan de totstandkoming van IDOP's en de realisatie van plannen door te voorzien in deskundigheidsbevordering en kennisdeling. Het is de bedoeling te investeren in een duurzame sociale en culturele basisstructuur.

De subsidieregeling is bedoeld voor het volgende:

- Investeren in kansen voor jeugd.
Hierbij gaat het om de aansturing van de jeugdzorg. De provincie heeft met de gemeenten een gezamenlijke verantwoordelijkheid om in de jeugdzorg te komen tot een sluitende aanpak én een sluitende keten van betrokken organisaties. Ook worden de bestaande aanvullende maatregelen van de provincie voor de bestrijding van voortijdig schoolverlaten aangescherpt en geïntensiveerd. Verder wordt geïnvesteerd in de infrastructuur rond maatschappelijke stages om jongeren voor te bereiden op de toekomst als betrokken burger.
- Versterken leefbaarheid in dorpen en wijken.
Om een impuls te geven aan de leefbaarheid in kleine kernen wordt bijgedragen aan de totstandkoming van IDOP's. Verder worden gemeenten geholpen om bewoners van wijken in staat te stellen zélf de leefbaarheid in hun eigen buurt te vergroten. Daarnaast wordt door technologische ondersteuning in de zorg aan ouderen en chronisch zieken, die zelfstandig thuis wonen, bijgedragen aan de kwaliteit van leven van deze mensen, en wordt de druk op de zorg verminderd.
- De culturele identiteit van Brabant behouden en beleven.

Het succesvol cultuurprogramma 'Schatten van Brabant' wordt voortgezet en inhoudelijk verbreed. Verder wordt geïnvesteerd in het wegwerken van restauratieachterstanden van erfgoed dat is opgenomen op de cultuurhistorische waardenkaart.

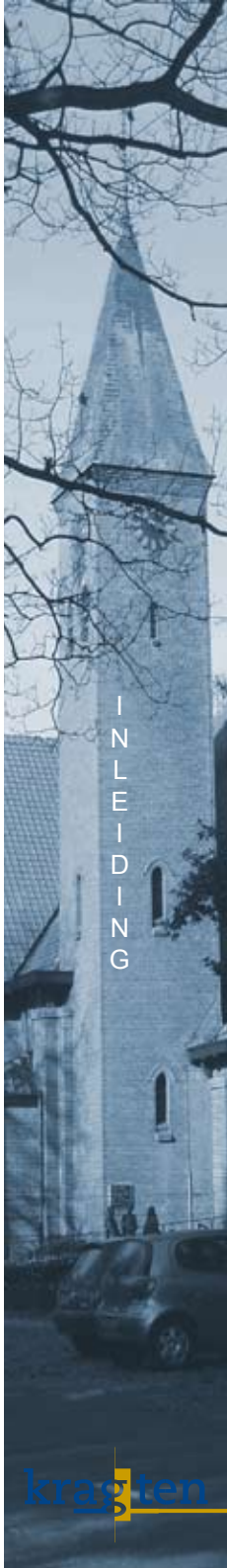
- Inzicht en overzicht
Er wordt geïnvesteerd in het verzamelen, verknopen en beschikbaar stellen van kennis met betrekking tot sociale en culturele ontwikkelingen in Brabant.

Aanleiding

Het platteland, en daarmee vele kleine kernen, hebben steeds te maken met autonome ontwikkelingen. Autonome ontwikkelingen zijn niet of nauwelijks te beïnvloeden. Er kan alleen op gereageerd worden.

Specifieke ontwikkelingen die genoemd kunnen worden zijn:

- Ontvolking van het platteland
Steeds meer mensen gaan in de stad wonen. De agrarische sector maakt een verdunning mee waarbij steeds grotere bedrijven ontstaan die werk bieden aan steeds minder mensen. Deze schaalvergroting houdt ook in dat steeds meer specialistische producten en diensten gewenst zijn die niet meer door ambachtelijke kleine bedrijven ingevuld kunnen worden. Dit alles wordt versterkt door de verwachting dat de Nederlandse bevolking numeriek zal gaan krimpen.
- Veranderende rol van de overheid
Steeds meer wordt een beroep gedaan op zelfwerkzaamheid en zelfredzaamheid van de burger. De rol van de overheid verandert richting een voorwaardenscheppende overheid en minder een uitvoerende overheid.
- Decentralisering van taken en verantwoordelijkheden
Hogere overheden leggen steeds meer verantwoordelijkheid bij gemeenten. Een goed voorbeeld hiervan is de WMO.
- Individualisering
Steeds meer mensen leven op zich zelf. De vanzelfsprekende cohesie binnen de familie neemt sterk af doordat families steeds kleiner worden en familieleden meer en meer buiten het dorp gaan wonen. Ook neemt de maatschappelijke cohesie af als gevolg van meer commercieel denken, een grotere druk op de privéagenda en



de mening bij veel mensen dat de overheid meer moet ondersteunen.

- Globalisering

Door een sterke globalisering wordt de wereld om ons heen groter. Indien we het dicht bij niet kunnen vinden gaan we het ver af halen. Identiteit van veel gebieden vervaagd en alles wordt meer een middelmaat. Als reactie hierop is te zien dat steeds meer mensen weer op zoek zijn naar authentieke identiteit en kwaliteit.

- Vergrijzing

Door demografische ontwikkelingen is Nederland aan het vergrijzen. Mensen hebben een steeds langere levensverwachting. Tevens is de aanwas van jonge kinderen kleiner. Op het platteland wordt deze vergrijzing nog versterkt door ontgroening. Jeugd trekt weg als gevolg van studie, werk of gebrek aan geschikte huisvesting. Hiermee komt juist in de kleine plattelandskernen de vergrijzing dubbel hard aan.

- Toename mobiliteit

De laatste 20 jaren is de mobiliteit sterk toegenomen. Vele mogelijkheden van vervoer staan tot onze beschikking en worden dan ook veelvuldig gebruikt. Het digitale tijdperk werkt daar ook aan mee. Door de digitale snelweg en mobiliteitstoename worden mogelijkheden veel groter en zijn oude gedragspatronen niet meer vanzelfsprekend. Voorbeelden hiervan zijn dat verenigingen buiten het dorp gebruikt worden, recreatie elders gezocht wordt, maar ook dat het niet meer vanzelfsprekend is dat mensen in het eigen dorp blijven wonen en werken.

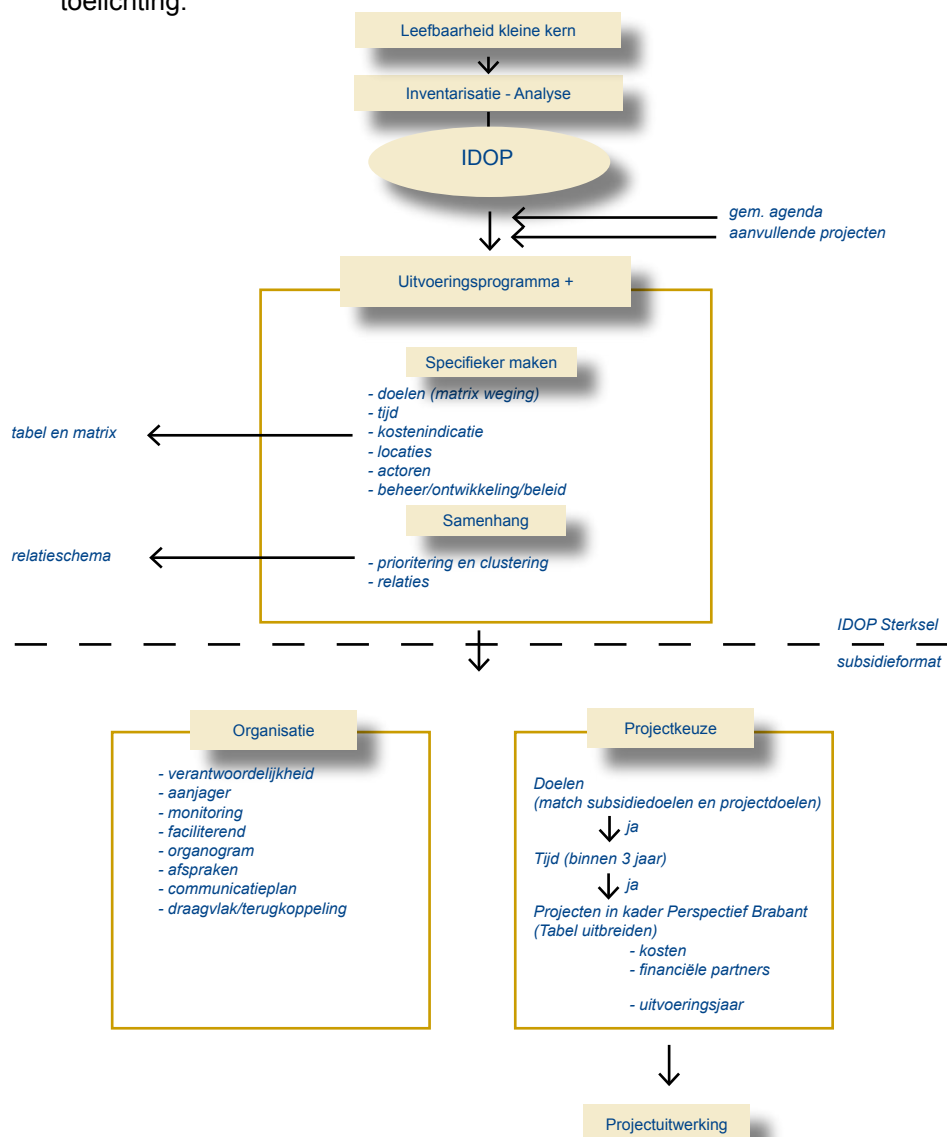
Op deze ontwikkelingen dient gereageerd te worden. Niet alleen vanuit een bedreiging maar veel meer vanuit het ontdekken van kansen en mogelijkheden. Sterksel (en de gemeente Heeze Leende) is daar mee bezig. Met het opgestelde IDOP als basis is de wens om nu door te pakken en het IDOP in uitvoer te brengen. Projecten dienen opgepakt te worden. De uitdaging hierbij is om steeds weer de mogelijkheden van integraliteit te ontdekken met steeds de hogere doelen daarbij in het achterhoofd houdend.

Om dit proces te stimuleren is deze oplegger opgesteld. Enerzijds worden projecten die opgepakt moeten worden verder uitgediept en gepositioneerd. De projecten worden met elkaar in verband gebracht waardoor energie, budgetten en communicatie gebundeld

kunnen worden. Anderzijds is in deze oplegger een schema ontwikkeld die met name de verbanden steeds weer inzichtelijk kan maken tussen projecten via communicatie en doelen richting de autonome ontwikkelingen (waar doen we het ook al weer voor?).

2 WERKWIJZE

Het IDOP en deze oplegger staat in het teken van leefbaarheid. Onderstaand stappenplan geeft een beschrijving weer hoe men de leefbaarheid kan verbeteren in een kleine kern. Hier volgt een korte toelichting.



Afbeelding 1: Stappenplan leefbaarheid

Leefbaarheid is eigenlijk een subjectief containerbegrip en wordt in vele contexten geplaatst. Het belangrijkste is dat de leefbaarheid in kleine kernen samen met burgers wordt geïnventariseerd en geanalyseerd. Dit kan middels een integraal dorpsontwikkelingsprogramma (IDOP). Het IDOP bevat uiteindelijk een nulinventarisatie van de leefbaarheid in een dorp op een bepaald moment.

Aan het IDOP zit een visie waarin de gewenste koers beschreven wordt en een uitvoeringsprogramma dat aangeeft wat, wanneer en hoe problemen in het dorp aangepakt dienen te worden. Het uitvoeringsprogramma mag niet los gezien worden van een IDOP. Want het IDOP beschrijft het hoe en waarom van de projecten.

Het IDOP met de daarbij behorende projectenlijst is een rapportage van het moment waarop het opgesteld is. In de tijd dient steeds weer herijkt te worden welke projecten op dat moment relevant zijn en of er eventueel nieuwe projecten toegevoegd moeten worden. Het IDOP geeft deze speelruimte, als de beschreven visie maar steeds als uitgangspunt genomen wordt.

In onze werkwijze noemen wij dat het uitvoeringsprogramma+ IDOP, gemeentelijke agenda en nieuwe projecten worden met elkaar in verband gebracht en worden specifieker gemaakt. Dit specifieker maken gebeurt aan de hand van een projectentabel en een projectenrelatieschema. Hiermee wordt op een snelle wijze inzicht verschaft in de projecten, de bijbehorende doelen en de relatielijnen die deze projecten hebben met elkaar en de prioriteit (tijdsaspect) die de projecten hebben. Hiermee kan een gefundeerde keuze gemaakt worden van die projecten die opgepakt moeten worden. Vervolgens wordt ieder project nog nader neergezet in de vorm van proces, communicatie, programma en middelen.

Tot slot zijn wij ervan overtuigd dat de projecten degelijk moeten landen. Dit houdt in dat een organisatie neergezet moet worden waarbinnen iedereen zijn verantwoordelijkheid kent. Tevens dient deze organisatie te voorkomen dat er een vrijblijvendheid ontstaat. We staan ergens voor en zorgen in gezamenlijkheid ervoor dat het voor elkaar komt. Hierbij dient de gemeente, de gemeenschap Sterksel en andere actoren elkaar te vinden en elkaar te wijzen

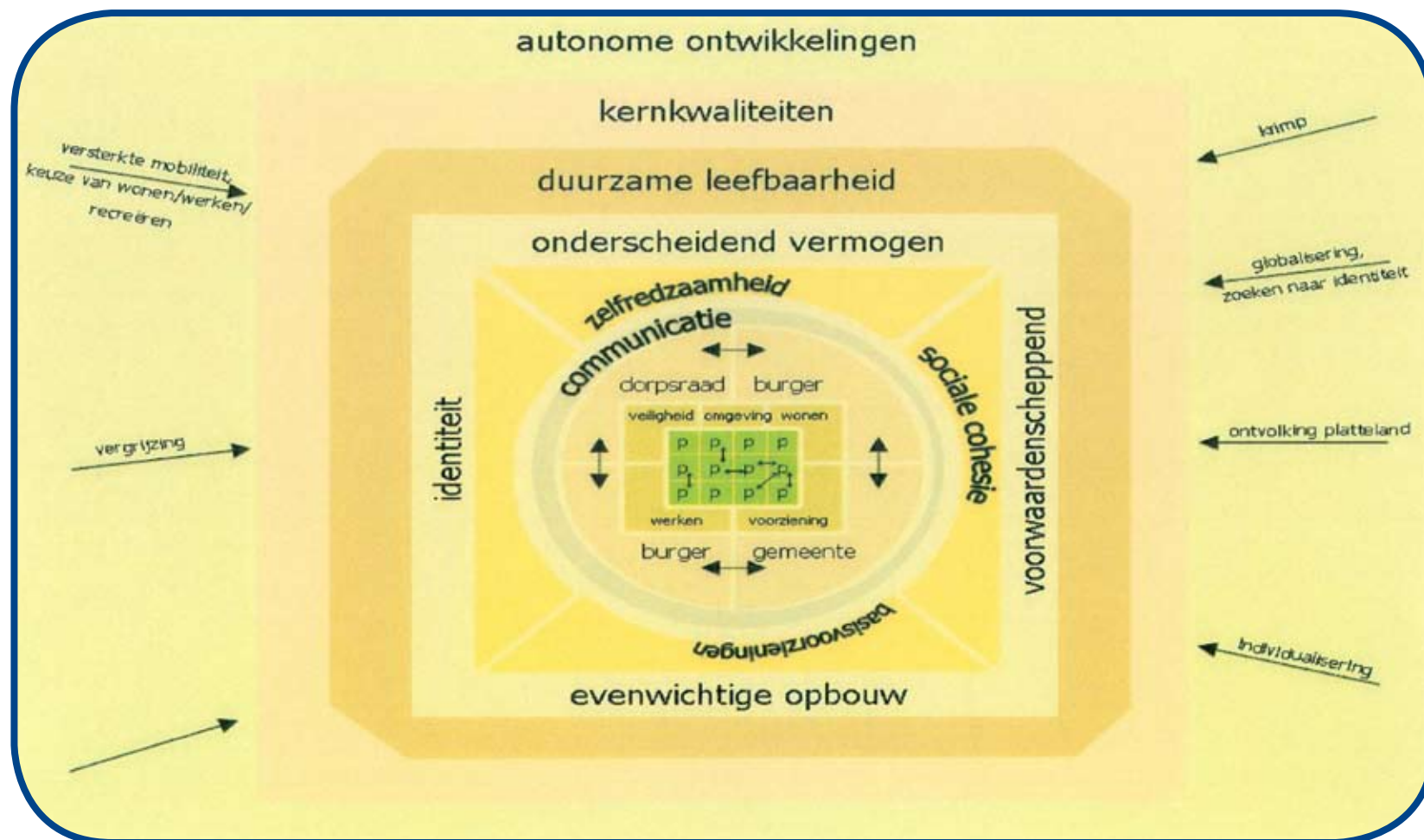


op hun gezamenlijke doelen, namelijk een duurzaam en leefbaar Sterksel.

Om te komen tot deze oplegger zijn vele gesprekken gevoerd. Belangen van projecten, werkwijzen en actoren zijn verenigd. Neuzen zijn dezelfde kant opgezet en dwarsverbanden zijn onderzocht. Hiermee kan gesteld worden dat deze oplegger een gezamenlijk product is geworden van de op dit moment relevante partijen.

Van autonome ontwikkelingen naar projecten

Ervaring leert dat in vergelijkbare integrale processen in het begin aandacht geschonken wordt aan ontwikkelingen en doelen maar zeer snel afgedaald wordt naar concrete projecten. Tijdens het uitwerken van deze projecten is de dreiging groot dat, door een te groot enthousiasme, de projecten afzonderlijk worden ontwikkeld zonder daarbij de doelen en ook de integraliteit voldoende te bewaken. Om dit te voorkomen is een schema ontwikkeld bestaande uit een aantal



Afbeelding 2: Integraliteit schema

schillen. De eerste schil geeft de *kernkwaliteiten* van een dorp aan. Deze kernkwaliteiten geven identiteit aan het dorp en vormen dan ook belangrijke uitgangspunten voor gewenste ontwikkelingen (zie aanleiding). Voor Sterksel zijn tijdens het IDOP-proces de volgende kernkwaliteiten benoemd:

- Aanwezigheid van goede voorzieningen (coöperatieve winkel, dorps huis, school).
- De aanwezigheid van Providentia in de nabijheid van de kern Sterksel.
- Hoge mate van zelfwerkzaamheid en zelfredzaamheid.
- Een goed functionerende dorpsraad.
- Veel verenigingen en veel vrijwilligerswerk.
- Rust en geschiedenis.

De kernkwaliteiten kunnen op een bepaald moment worden bedreigd of worden versterkt door autonome ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen kunnen van invloed zijn op de duurzame leefbaarheid.

Een duurzame leefbaarheid bestaat uit: onderscheidend vermogen, evenwichtige bevolkingsopbouw, identiteit en voorwaarden scheppend. Om die duurzame leefbaarheid in stand te houden zijn een aantal zaken nodig: sociale cohesie, zelfredzaamheid en basisvoorzieningen. Deze *randvoorwaarden* kunnen nader gedefinieerd worden als:

- Bevorderen van ontmoeten
- Bevorderen zelfredzaamheid (WMO, ouderenzorg)
- Attractief maken voor jonge gezinnen
- Relatie dorp omgeving (en Providentia) versterken
- Bevorderen zelfwerkzaamheid
- Veiligheid waarborgen (sociale controle en verkeer)
- Bevorderen van sociale cohesie

Hiervoor kunnen projecten worden benoemd en onderverdeeld in een aantal hoofddoelen. Hierin dient een balans in te worden gevonden.

De *hoofddoelen* zijn:

- Veiligheid (verkeer, geborgenheid, sociale controle)
- Omgeving (openbare ruimte, recreatie, ontmoeten)
- Wonen (evenwicht, doorstroom, voldoende aanbod)
- Werken (nevenactiviteiten, LOG / landbouw, kleinschalig)
- Voorzieningen (verenigingen, zorg, horeca / winkels, vervoer)

De *communicatie* rond deze projecten dient te worden beschreven en de relaties tussen projecten moet inzichtelijk zijn. Communicatie kan daarin verschillende vormen aannemen. We willen af van de eenzijdige communicatie richting gemeente. Het moet breder worden opgepakt. Juist de onderlinge communicatie (burger-burger) moet worden versterkt en het dorp moet zich meer organiseren om projecten in gang te zetten. Energie dient gebundeld te worden!

Voordat het dorp en gemeente aan de slag gaan moet het uitvoeringsprogramma compleet en eenduidig zijn voor iedereen. Verschillende projecten moeten niet blijven hangen in algemeen geformuleerde omschrijvingen en ideeën. Deze moeten daarom concreet worden uitgewerkt, zodat men een idee heeft wat er is, en wat nodig is.

Voor de uitvoering van de *projecten* is het heel belangrijk om verschillende projecten met elkaar in samenhang te brengen. Het ene project is bijvoorbeeld afhankelijk van het ander. Of het ene project kan alleen worden uitgevoerd samen met het ander. Door relaties te leggen tussen deze projecten kan men organisatorisch en projectmatig rekening houden met elkaar. Maar steeds weer zal het schema gebruikt worden om projecten te toetsen aan omliggende schillen van het schema ten einde met de projecten een positieve reactie te creëren op autonome ontwikkelingen.



3 UITVOERINGSPROGRAMMA +

In het kader van de subsidieaanvraag en het uitwerken van de projecten uit het IDOP dienen verschillende projecten specifiek ofwel SMART gemaakt worden. Door het specificeren van de projecten kunnen de projecten beter weggezet worden in de tijd en de onderlinge samenhang in relatie tot de leefbaarheid beter aangegeven worden. Aan de hand van een prioritering gemaakt door het dorp is aangegeven welke projecten op korte termijn uitgevoerd dienen te worden. Dit hoofdstuk geeft vorm aan een gestructureerde uitvoering van het IDOP. Door deze lijst jaarlijks up to date te houden kunnen er tijdig nieuwe projecten aangevuld worden en de samenhang niet uit het oog worden verloren.

3.1 Specificatie

Per project wordt in gegaan op de volgende aspecten:

- Acties: Hier zijn de acties op hoofdlijnen beschreven die nodig zijn om het project tot stand te brengen.
- Hoofdoelen: De hoofdoelen in kader van leefbaarheid en levensloopbestendigheid van het dorp kunnen onderverdeeld worden in:
- evenwichtige opbouw
 - veiligheid
 - sociale cohesie
 - basisvoorzieningen
 - woonomgeving en ruimtelijke kwaliteit
 - werkgelegenheid
- Tijd: In de kolom tijd is het jaar wanneer het project moet starten weergegeven en de duur in aantal jaren.
- Type project: Hier wordt aangegeven of een project een nieuwe ontwikkeling inhoud, of een bestaande situatie beheerd moet worden of dat het project vraagt om een beleidswijziging. Ook kan er sprake zijn van een verbetering van de communicatie.
- Kosten: In deze kolom is een indicatie van de kosten van het project weergegeven.
- Actoren: Hier worden de partijen (spelers) genoemd die betrokken zijn bij de uitvoering van het project.
- Prioriteit: In deze kolom is aangegeven of het project een

hoge, midden of lage prioriteit heeft. Bij een hoge prioriteit gaat het om projecten die belangrijk zijn om de leefbaarheid te vergroten, maar ook om projecten die op korte termijn gaan lopen en een vliegwiel effect hebben voor andere projecten.

Project (deelprojecten)	Acties	Hoofdoelen										Prioriteit	Tijd	Type project					Kosten	Actoren				
		Identiteit	Ewen. Opbouw	veiligheid	Sociale cohesie	basievoorzieningen	Wocom + R. Kwal.	verkeer en vervoer	werkgelegenheid	Hoog	Midden			Laag	Start	Beheer	Ontwikkeling	Communicatie			Beleid			
Project 1 Kerkplein 1A: sted. Afronding, Driessen 1B: sted. Afronding, Boszicht 1C: herinrichting plein	Plein als ontmoetingsplek inrichten Plein als centraal punt inrichten Stedenbouwkundig de randen van het plein versterken Niet parkeren op het plein Omgeving betrekken bij het plein Relatie maken met plein voor Valentijn Kermis en feesten mogelijk maken op het plein Horeca dichterbij het plein brengen	*	*	*	**	**	*	*	*	*	*	X				2008			X				4.000.000	gemeente, particulieren en dorp
Project 2 Valentijn 2A: inrichting gebied als plein 2B: aanpassing Dorpshuis Valentijn	Ontmoetingsplek valentijn vergroten Plein als entree voor Valentijn maken Parkeren herinrichten Relatie maken met overig centrumgebied Valentijn ruimtelijk betrekken bij het centrum van Sterksel Uitstraling verbeteren	*	*	**	**	**	*	*	*	*	*	X				2009			X				785.550	Gemeente en dorp
Project 3 Toegangspoorten	Versterken overgangsgebied naar centrum Verkeersveiligheid verbeteren (inrichting 30 km/h) Identiteit van Sterksel verbeteren (herkenbare entree's)	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	X	X			2012			X				150.000	Gemeente
Project 4 Onderhoud en renovatie voetpaden 4A: onderhoud voetpaden 4B: renovatie / omvorming	Verbeteren comfort voetpaden in het centrum op korte termijn Verbeteren kwaliteit en uitstraling op de wat langere termijn	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	X	X			2008	X	X					20.000	Gemeente en particulieren
Project 5 Brede School 5A: opstellen programma van eisen 5B: brede school	Herinrichting gebied, met of zonder schoolfunctie Stedenbouwkundige ondersteuning van de Beukenlaan waarbij de oude rooilijn van de school gehandhaafd blijft De school dient prominent in het straatbeeld geplaatst te worden Het vormen van duurzaam en passend onderwijs voor Sterksel	*	*	*	**	*	*	*	*	*	*	X				2008			X	X			3.500.000	Gemeente, school, Wocom
Project 6 Verdere Bouwontwikkelingen in het centrum 6A: Kernplan 6B: Averbodeweg 6C: Stoeiing	Mogelijkheden zoeken voor inplaatsing van kwalitatief goed eefcafé Realiseren woonprogramma (bouwen voor starters) Stedelijke verdichting van het centrum Economische factor voor uitplaatsing minder gewenste objecten/functies Cultuurhistorie versterken (b.v. laantje langs de pastorie) Inbrengen van gewenste voorzieningen Eventuele inplaatsing van de school	**	**	*	**	**	*	*	*	*	*	X	X	X	X	2008			X	X			3.000.000	Gemeente, Wocom, part
Project 7 Versterken Dorprandzones	Uitstraling Sterksel vanaf het buitengebied opwaarderen (groene leefomgeving) Ontsluiting van de nieuwbouwwijk verbeteren Het in elkaar haken van dorp en land behouden/versterken Uitbuiten van het buitengebied voor recreatie voor met name eigen bewoners Ontwikkeling van nieuwbouw	*	*	*	**	*	*	*	*	*	*	X	X			2012	X	X					1.500.000	Gemeente en particulieren
Project 8 (Her)ontwikkeling wegen en routes 8A: Beukenlaan 8B: Korte Vlaamseweg zinkassen 8C: Kloosterlaan zinkassen	Verkeersluw maken Beukenlaan Korte Vlaamseweg inrichten als nieuwe toegangsweg Saneren zinkassen Korte Vlaamseweg en Kloosterlaan Herstel van lanen Korte Vlaamseweg, Kloosterlaan en Beukenlaan (ondersteuning historische ganzenvoetpatroon) Verkeershiërarchie verbeteren op knooppunt nabij het spoor	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	X				2009	X	X					1.945.000	Gemeente, ABDK
Project 9 Bedrijvigheid buitengebied 9A: LOG Chijnsgoed 9B: Bedrijventerein Chijnsgoed 9C: randweg 9D: stimuleren econ. nevenactiviteiten	Verbeteren ruimtelijke ordening zowel binnen als buiten de bebouwde kom Kennis en educatie vasthouden Infrastructuur afstemmen op gebruik Landschapsontwikkeling door ontwikkeling	*	*	*	**	*	*	*	*	*	*	X	X	X	X	2008			X	X			2.000.000	particulieren en dorp
Project 10 Providentia 10A: versterken identiteit 10B: inplaatsen school hoogbegaafde kinderen 10C: verbinden Sterksel en Providentia	Identiteit geven aan Providentia Levensvatbaarheid vergroten door uitbreiding functies Samenwerking Sterksel en Providentia vergroten	*	*	*	**	*	*	*	*	*	*	X				2012			X			p.m.		providentia, gemeente
Project 11 Recreatie 11A: korte wandelroutes 11B: ontwikkelen fietsroutes 11C: onderhoud bestaande fietsroutes 11D: Speelplek (buiten)	Interactie vergroten tussen de kern en buitengebied Versterken recreatie Vergroten leefbaarheid inwoners kern Versterken parkachtig buitengebied als identiteit zinnvolle vrijetijdsbesteding jongeren	*	*	*	**	*	*	*	*	*	*	X	X			2010			X				203.000	Gemeente en dorp
Project 12 Verenigingen	Verenigingsleven versterken Postie Dorpsraad versterken contrineren	*	*	*	**	**	*	*	*	*	*	X				2008					X			Dorp
Project 13: Sterksel aan zet	Versterken buurtnetwerken ontwikkelen digitaal loket	*	*	*	**	*	*	*	*	*	*					2008			X	X			142.700	Dorp, gemeente
Project 14: Dorpswinkel (welzijn)	Servicepunt vergroten Kwaliteit van de winkel verbeteren	*	*	*	**	**	*	*	*	*	*					2008			X				379.100	Dorp
Project 15: Communicatie	Participatieraad Informatiebewisseling Organisatiestructuur	*	*	*	**	*	*	*	*	*	*	X				2008			X	X			25.500	Dorp

3.2 Samenhang

In onderstaande tabel valt te zien in hoeverre verschillende projecten met elkaar samenhangen. Omdat het moeilijk is om die samenhang te kwantificeren, is gekozen om aan te geven of er wel of geen samenhang tussen de projecten bestaat. De samenhang kan zowel ruimtelijk, fysiek als administratief zijn. Deze worden per project besproken in hoofdstuk 4.

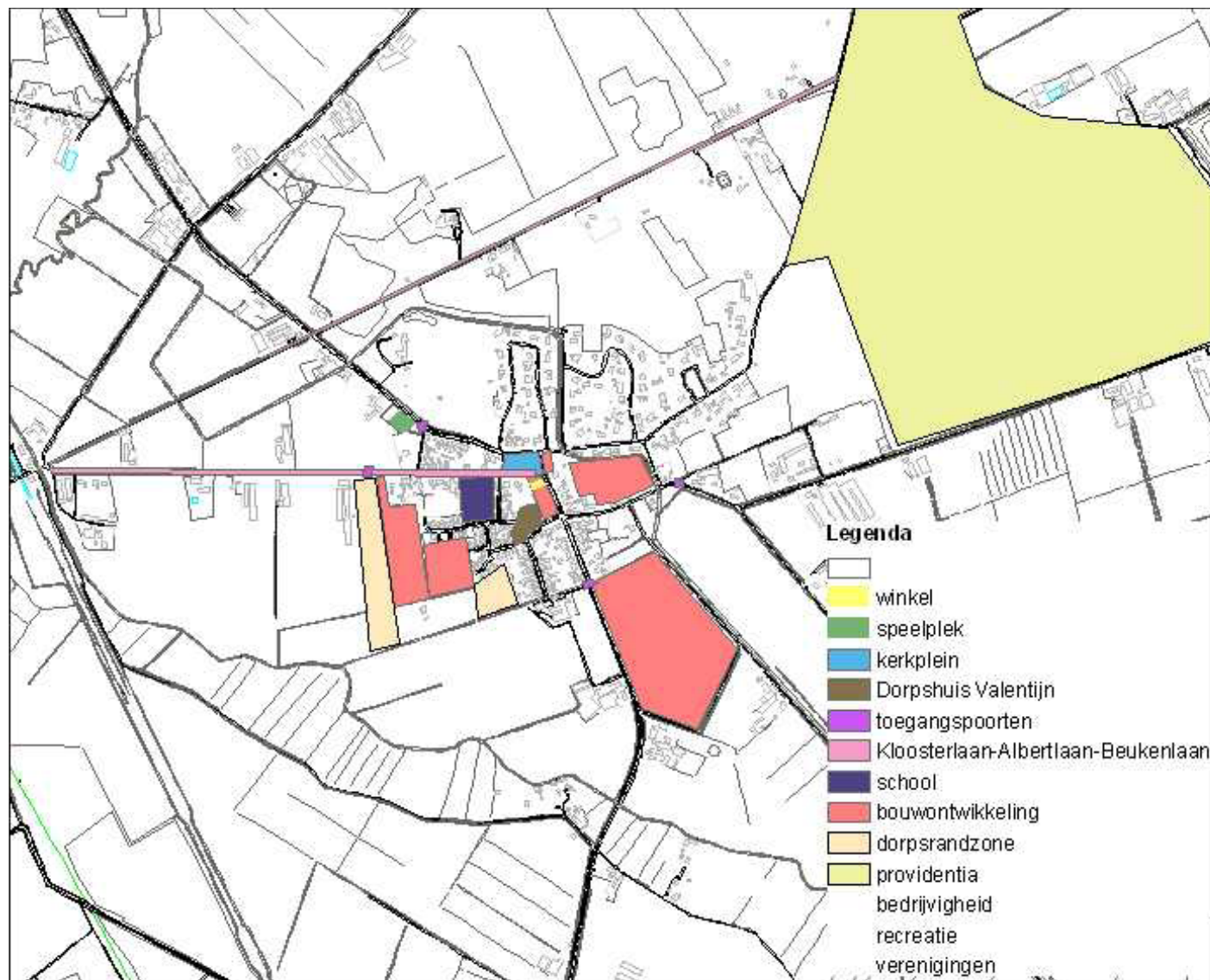
Relatieschema	Project 1: Kerkplein	Project 2: Valentijn (Dorpshuis)	Project 3: Toegangspoorten	Project 4: Onderhoud en renovatie v	Project 5: Brede School	Project 6: Verdere bouwontwikkeling	Project 7: Versterken dorpsrandzone	Project 8: (her)ontwikkelen wegen e	Project 9: Bedrijvigheid buitengebied	Project 10: Providentia	Project 11: Recreatie	Project 12: Verenigingen	Project 13: Burgers aan zet	Project 14: Winkel	Project 15: Communicatie
	Project 1: Kerkplein	X													
Project 2: Valentijn (Dorpshuis)	1	X													
Project 3: Toegangspoorten	1		X												
Project 4: Onderhoud en renovatie voetpaden in het centrumgebied	1	1		X											
Project 5: Brede School		1		1	X										
Project 6: Verdere bouwontwikkelingen centrum (o.a kernplan)		1			1	X									
Project 7: Versterken dorpsrandzones			1	1		1	X								
Project 8: (her)ontwikkelen wegen en routes (o.a. Kloosterlaan)		1	1	1	1		1	X							
Project 9: Bedrijvigheid buitengebied						1			X						
Project 10: Providentia					1				1	X					
Project 11: Recreatie	1	1				1	1	1	1	1	X				
Project 12: Verenigingen		1			1					1	1	X			
project 13: Burgers aan zet		1			1		1			1	1	1	X		
project 14: Winkel	1			1			1	1	1	1	1	1	1	X	
project 15: Communicatie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	X

1 = relatie



3.3 Projecten voor de korte termijn

In deze paragraaf staan de belangrijkste projecten voor Sterksel die op korte termijn worden aangepakt. In onderstaande afbeelding is de locatie van alle projecten weergegeven.



3.3.1 Sterksel aan zet, digitaal netwerk

Aanleiding

Uit het IDOP blijkt dat de sociale samenhang in Sterksel erg groot is, maar het zou beter georganiseerd kunnen worden. De inwoners van Sterksel doen veel voor elkaar, nemen eigen verantwoordelijkheid en er is reeds samenwerking tussen jong en oud. De sterke vergrijzing en behoefte aan passende voorzieningen en vraagt om een sterke samenwerking binnen de kern. De bestaande voorzieningen en vrijwilligerswerk komen steeds meer onder druk te staan. Mantelzorg zou bijvoorbeeld verdeeld moeten worden, zodat de belasting op mantelzorgers draagbaar blijft. En er zijn heel veel vrijwilligers, maar het vrijwilligerswerk moet beter en efficiënter georganiseerd worden. Er is in Sterksel behoefte aan een kleinschalig 'buurtnetwerk', zodat dit netwerk op een snelle en laagdrempelige manier inspringt op de sociale behoeften van de buurt en buurtgenoten. Uit ervaring blijkt dat door zo'n netwerk het onderling ontmoeten in korte tijd snel kan groeien en daarmee de vraag en aanbod binnen dit kleinschalige netwerk heel makkelijk op elkaar kan worden afgestemd. Er is echter ook gebleken dat een kleinschalig buurtnetwerk erg kwetsbaar is. De initiatieven drijven veelal op een klein aantal enthousiaste personen. Doordat de buurtnetwerkjes klein zijn, zijn er weinig anderen die het stokje overnemen als één van de enthousiastelingen wegvalt.

Doel

Basisvoorzieningenniveau en sociale cohesie van autochtonen en nieuwkomers versterken door verbetering van de buurtnetwerken en zelfredzaamheid van Sterksel.

Omschrijving activiteiten

De achterliggende gedachte van dit project is dat door een versterkte sociale structuur de zorg en (mede)verantwoordelijkheid voor de ander bewust en bevorderd wordt. Tijdens het project worden de deelnemers dan ook aangemoedigd om de fysieke behoefte opzij te schuiven en te denken in sociale behoeften.

Om de kwetsbaarheid van de bestaande "buurtnetwerken" te

ondervangen en duurzaam in stand te houden willen een groep inwoners van Sterksel samen met de gemeente buurtnetwerken opzetten/versterken en een digitale omgeving inrichten. Deze omgeving zal ervoor zorgen dat de wensen van de inwoners van Sterksel makkelijker te realiseren zijn, de initiatiefnemers ontlast worden en er gemakkelijk aangesloten kan worden bij bestaande (hulp)structuren en voorzieningen.

Dit project kan tevens gebruikt worden om de mening en wensen van ouderen ten aanzien wonen, welzijn en zorg te inventariseren en uit te werken. Aangezien dit onderwerp in het IDOP nog onvoldoende aan bod is gekomen wil het bestuur van de KBO, KVO, de coöperatie welzijn aangevuld met afgevaardigden van de Raad Welzijn Ouderen en Werkgroep implementatie Seniorenbeleid met professionele ondersteuning deze aanpak doorlopen. Het doel daarbij is om een bewustwording onder de ouderen te krijgen van de situatie en of dit kan leiden tot acties of conclusies. Dit dient vervolgens worden doorvertaald naar het gehele dorp.

Het traject bestaat uit de volgende stappen:

- Werving ambassadeurs
Om dit project een breed draagvlak te geven, worden actieve burgers benaderd. De ambassadeur wordt namelijk het eerste aanspreekpunt in de buurt. Deze actieve burgers worden persoonlijk benaderd en uitgenodigd voor een ambassadeursbijeenkomst.
- Enquête
Er wordt een vragenlijsten ontwikkeld om de knelpunten en wensen op het gebied van de sociale samenhang en leefbaarheid uit de buurt te inventariseren. Behalve het creëren van draagvlak, heeft de vragenlijst ook tot gevolg dat de buurtbewoners zich beter bewust worden van wat men kan betekenen voor buurtgenoten.
- Activerende bijeenkomst
Naar aanleiding van de uitkomsten die uit de enquêtes komen, wordt een bijeenkomst georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst worden de buurtbewoners bewust gemaakt van de huidige beleving van de sociale samenhang en behoeftes in de buurt en worden ze geprikkeld om zelf acties te ondernemen teneinde de buurt leefbaarder te maken voor iedereen.
- Uitvoeringsbijeenkomst(en)

Op basis van de ontwikkel- en verbeterpunten uit de activerende bijeenkomst, kunnen buurtbewoners zich bereid verklaren om zelf actie te ondernemen. Concrete acties zijn bijvoorbeeld buurtborrels, het opzetten van een ouderenontmoetingsplaats en buurthulpdiensten. Dit kan eventueel ook samengaan met al lopende diensten zoals de ondersteuning van de boodschappendienst.

- Ontwikkelen en implementeren digitale omgeving
De resultaten van de eerste 4 stappen moeten uitgewerkt worden in een digitale omgeving, waarin ondersteuning gegeven kan worden aan het buurtnetwerk. Het ontwikkelen van deze omgeving dient door deskundigen plaats te vinden, echter het dient laagdrempelig gemaakt te worden zodat het beheren en gebruik ervan door vrijwilligers opgepakt kan worden. Naast het opzetten van de digitale omgeving dient dit digitale loket toegankelijk gemaakt te worden. Met name ouderen moeten hierbij geholpen worden. Dit kan door het organiseren van een cursus. Tevens dient op een goed bereikbare plek in het dorp een computer opgesteld worden zodat ouderen bij het bezoeken van het loket geholpen kunnen worden.

Kosten

De totale kosten bedragen € 142.700,00. In de bijlage is een toelichting bijgevoegd. Het onderhoud van het systeem komt in de huidige opzet bij de gemeente te liggen. Voor dit onderdeel wordt voorlopig een stelpost geraamd van € 25.000,00 per jaar.

Actoren

Het opzetten van een dergelijk systeem zal door de gemeente opgepakt worden, inclusief de benodigde opleidingen voor de vrijwilligers die het beheer van deze activiteit gaat vormgeven. Het onderdeel voor ouderen wordt opgepakt door de KBO, KVO, en de coöperatie welzijn ondersteund door een professional.

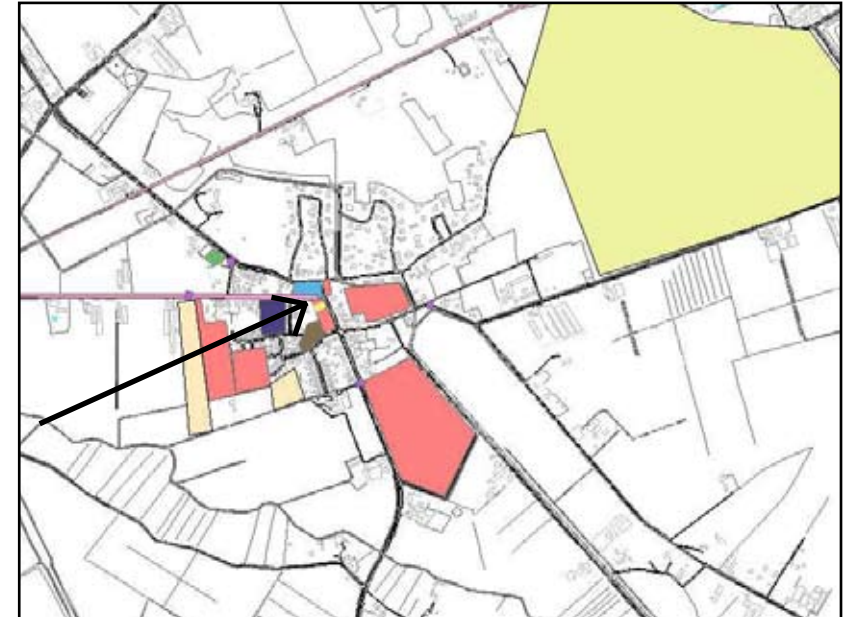
3.3.2 Kerkplein Boszicht (kernplan)



Aanleiding

Een belangrijke uitgangspunt voor het hart van Sterksel is het centrale groene plein. Hier liggen de kerk, Huize Sterksel en de pastorie als markante gebouwen omheen en komen verschillende routes bij elkaar. Aan dit plein ligt ook Café/zaal Boszicht met een klein parkeerplaats en terrasje. In het verlengde van dit gebouw ligt ook de dorpswinkel. Deze gebouwen en aanzichten zijn echter weinig fraai te noemen en de positie van de zaal is met de achterkant geïmponeerd naar het centrale plein. Het gebouw dateert uit de jaren 70 en valt met zijn vele verbouwingen en uitbouwen daardoor in het niet tussen de overige cultuurhistorische gebouwen aan het plein (kerk, pastoriegebouw en huize Sterksel). Zowel het uiterlijk als inwendige structuur zijn daardoor aangetast.

Naast deze ruimtelijke opgave vragen de verschillende autonome en projectmatige ontwikkelingen (sterke vergrijzing en woningbouw) voor een verbetering van de basisvoorzieningsniveau en het in



stand houden van de sociale cohesie in het dorp. Het opwaarderen van de horeca gelegenheid en winkel in combinatie met andere voorzieningen (pin-automaat, post-service in de winkel, zie ook 3.3.3) leveren daarvoor een belangrijke bijdrage.

Doel

De herontwikkeling van de omgeving Boszicht heeft als doel de stedenbouwkundige rand van het kerkplein te versterken en voorwaardenscheppend te zijn voor de ontwikkeling van sociale, recreatieve en economische voorzieningen in het hart van Sterksel.

Omschrijving

Het plein wordt ruimtelijk afgemaakt door op de hoek van de Beukenlaan en de Pastoor Thijssenlaan een multifunctioneel gebouw toe te voegen. Deze bebouwing met bijbehorende horeca functie wordt gericht op het plein. De bebouwingsstijl past in dezelfde



authentieke sfeer als de omgeving van het plein. Aan de zijkant (Pastoor Thijssenlaan) wordt een gaaf geheel gecreëerd waar onder andere de dorpswinkel een plek krijgt. Het monumentaal laantje aan de achterkant wordt in ere gelaten. Het gebouw biedt daarnaast ook ruimte voor seniorenwoningen. De locatie dichtbij voorzieningen en het dorpshuis is ideaal voor senioren.

Het aanzicht van de omgeving wordt hiermee sterk verbeterd en een nieuw visitekaartje gecreëerd voor Sterksel. De nieuwe horecagelegenheid biedt een nieuwe aantrekkelijke ontmoetingsplek voor eigen inwoners en recreanten van buitenaf en zorgt voor levendigheid rond het plein. De buitenruimte en omgeving van het plein wordt tevens meegenomen bij de planontwikkeling, waardoor het daadwerkelijk ontmoeten op het plein gestimuleerd wordt. De strategische ligging op het knooppunt van routes, nabij de school en de kerk vormt daarvoor een belangrijke basis.

De ontwikkeling van het plan is al voorafgaand gegaan aan verschillende bijeenkomsten en ruimtelijke studies. In eerste instantie in het structuurschets Sterksel en in tweede instantie zijn in het IDOP de uitgangspunten voor de ontwikkeling neergelegd. Vervolgens is er een werkgroep aan de slag geweest om het plan te verfijnen. In deze werkgroep zat de eigenaar, woningbouwvereniging Wocom, Architect HertRoijts, de gemeente en de dorpsraad.

Zij hebben gezamenlijk de verschillende wensen en eisen vertaald in een concreet plan. Op verschillende momenten heeft de dorpsraad de stand van zaken van het proces toegelicht aan de inwoners tijdens dorpsavonden. Hieruit is ook naar voren gekomen om de pinautomaat in het plan te betrekken.

Samenhang

Door het multifunctionele karakter heeft het plan veel samenhang met andere projecten, zoals het plein, de verkeerstructuur (Beukenlaan), de totstandkoming van de nieuwe winkel, het realiseren van seniorenwoningen en realiseren van verschillende sociale en economische voorzieningen. Dit plan zal uiteraard veel betekenen voor de sociale cohesie en ontmoetingsfunctie voor de nieuwe inwoners in Sterksel (Providentia).

Kosten

De totale stichtingkosten voor de herontwikkeling van het terrein worden geraamd op € 3.800.000,00 exclusief de invulling van de winkel. Een deel van de kosten kunnen door de verkoop van de seniorenwoningen worden terugverdiend. De onrendabele top van het project is nog niet vastgesteld. Deze kan separaat en onder geheimhouding ter indicatie worden opgevraagd. We gaan in het totale overzicht (hoofdstuk 6) voorlopig ervan uit dat circa de helft van die kosten € 2.000.000,00 een maatschappelijke bijdrage betekent aan de totstandkoming van de IDOP-doelen.

Actoren

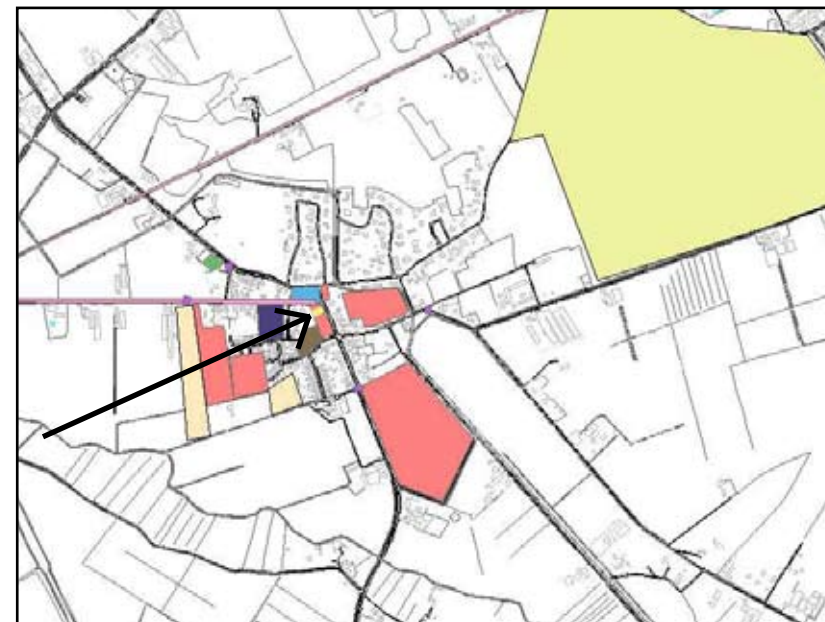
Woningbouwvereniging Wocom en particulieren.

Planning

Het gebouw wordt in 2009 opgeleverd.



3.3.3 Behoud en versterking dorpswinkel-servicepunt Sterksel



Aanleiding

Sterksel is een van de sterkst vergrijzende gemeenschappen van Nederland. Deze ontwikkeling in combinatie met het langer zelfstandig willen wonen van mensen vraagt met name om meer voorzieningen in de directe woon- en leefomgeving. In de loop der jaren zijn verschillende basisvoorzieningen in Sterksel verdwenen. Mede daardoor dreigt daarmee ook de sociale ontmoetingsmogelijkheden te verdwijnen. Dit geldt met name voor minder mobiele mensen. Voorzieningen (als een winkel) kunnen in sociologisch perspectief namelijk worden gezien als ontmoetingsplekken, waar men belangrijke sociale contacten op kan doen. Sociale contacten kunnen bijvoorbeeld belangrijk zijn om, aan de behoefte om onderdeel te zijn van een groep bekenden of vrienden, te kunnen voldoen (bron: Ontmoetingsplekken, RUG, 2006). Vanuit een hecht en sterk verenigingsleven is enkele jaren geleden een werkgroep (KBO, KVO, ZLTO, KPJ) gegroepeerd in een

coöperatie om een dorpswinkel- servicepunt op te richten.

Het pand waarin de dorpswinkel/servicepunt momenteel is gevestigd is sterk verouderd, is te klein en voldoet niet meer aan de hygiënische kwaliteitseisen. Middels het nieuw ontwikkelde kernplan (centrum Sterksel) worden nieuwe kansen geboden om de dorpswinkel in een nieuwe pand te vestigen. Hierdoor ontstaan een aantal voordelen, waarvan de vergroting van het vloeroppervlak het meest in het oog springt. Er is afgesproken met de deelnemende partijen van het kernplan dat de dorpswinkel nagenoeg dezelfde huurprijs zal moeten betalen als in het oude. Het behoud en versterking van de winkel-servicepunt in het dorp vormt daardoor een belangrijke schakel om de levensvatbaarheid te versterken om nu en op termijn te komen tot een levensloopbestendig dorp.

Doel

Bijdrage aan leefbaarheid en het basisvoorzieningsniveau, verbetering



van de uitstraling en versterking van de sociale cohesie.

Omschrijving activiteiten

Met het nieuwe pand wordt het volgende nagestreefd en opgepakt:

- **Uitbreiding vloeroppervlak**
Door de overstap naar een nieuw gebouw te maken, zal het vloeroppervlak minstens verdubbelen, van 100m² naar 200 m². Hiermee kan het winkelaanbod uitgebreid worden om beter tegemoet te komen aan de wensen van de klanten. Daarnaast betekent de uitbreiding een grote verbetering voor de toegankelijkheid voor patiënten en personen met hulpmiddelen, zoals een rolstoel en rollator. De paden van de oude winkel waren zo smal dat die hier niet goed terecht konden.
- **Oplevering gebouw**
Vooraleer over te gaan naar het nieuwe gebouw dienen nog verschillende voorzieningen te worden getroffen, aangezien het gebouw casco wordt opgeleverd. Werkzaamheden die moeten gebeuren zijn o.a. aanbrengen van tegelvloer, plafond met verlichting, toegangsdeuren, airco, keukenblok, schappen en stellingen. Net als in 2003 zal voor deze zaken weer een beroep worden gedaan op het vrijwilligerscorps om de overgang naar het nieuw onderkomen bedrijfsklaar te maken. Er zijn ook al verschillende giften toegekend aan de winkel.
- **Uitbreiding servicepunt.**
De dorpswinkel beschikt op dit moment al over verschillende dienstverlenende activiteiten, zoals een TNT-post-service, kopieermogelijkheden en een kleine hoek voor drogisterij artikelen. Met de komst van het nieuwe pand kan een betere invulling gegeven worden aan deze en andere diensten, zoals service voor de stomerij, streek-VVV-aangelegenheden, IVN en informatievoorziening voor o.a. de buurtbus. Met het nieuwe pand wordt de boodschappendienst voor ouderen en of gehandicapten uitgebreid. Er worden dan niet meer de boodschappen bezorgd, maar er worden mensen opgehaald en teruggebracht om te winkelen. Op deze wijze kunnen deze groep mensen zelf meedoen aan het maatschappelijk verkeer en het sociaal isolement beperken.

- **Ruimer ontmoetingspunt**
Inwoners en vrijwilligers komen al ruim 3 jaar naar de winkel met name door de sociale contacten en saamhorigheidsgevoel die de winkel heeft binnen het dorp. Het behoud en versterking van de winkel-servicepunt is daarom essentieel voor de sociale functie binnen het dorp. In het begin van de oude winkel was er een goed functionerende en bezochte koffiecorner. Echter door ruimtegebrek moest deze wijken. In het nieuwe pand moet deze corner opnieuw worden ingericht om van de winkel weer een gezellig ontmoetingspunt te maken. Deze koffiecorner is tevens noodzakelijk om het welzijn van de vele vrijwilligers aangenamer te maken, zodat ze dit werk ook in de toekomst met plezier blijven doen.

Samenhang

Er bestaan relaties met vereniging, toerisme, ouderen en Providentia.

Kosten

De totale kosten voor nieuwe inventaris en afwerking van het pand bedragen € 379.100,00. Toelichting hierop wordt gegeven in de bijlage.

Actoren

Coöperatie Dorpswelzijn Sterksel U.A. bestaat uit een zeventalig bestuur en circa 200 leden (dat is omstreeks 50% van de Sterkselse huishoudens). Naast een betaalde bedrijfsleider wordt de winkel gerund door tientallen vrijwilligers en een stagiaire van Providentia.

Planning

Het gebouw wordt in 2009 opgeleverd. In 2009 zal het pand bedrijfsklaar moeten worden gemaakt.

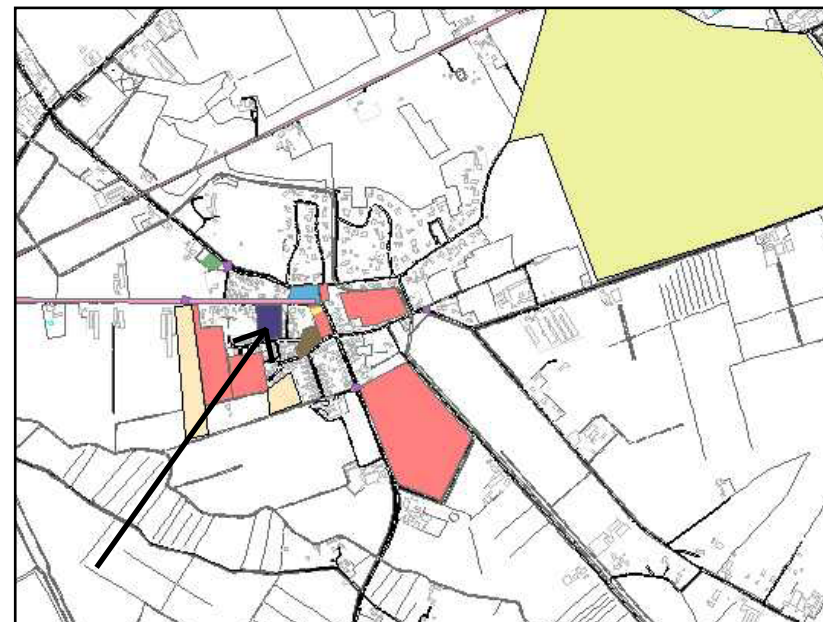
3.3.4 Ontwikkeling Brede school



Aanleiding

De aanleiding tot het besluit om een nieuwe (brede) school te realiseren voor Sterksel, is vooral gevoed door de behoefte aan kwaliteitsverbetering. In het streven naar kwaliteitsverbetering denkt Basisschool Sterksel bij de vormgeving van een brede school vooral aan het bij elkaar brengen van functies, die "schoolnaabij" zijn. Bijvoorbeeld buitenschoolse opvang, peuterspeelzaal, bibliotheek, muziekschool, logopedie, schoolmaatschappelijk werk, opvoedingssteunpunt enz. Voor alle instellingen en organisaties kan een moderne brede school in een multifunctioneel centrum grote meerwaarde opleveren. Sterksel hoopt daarnaast meerwaarde te vinden in het efficiënt gebruik van een brede school, daar waar mogelijk, wederzijds gebruik te maken van elkaars ruimten, en een betere samenwerking tussen diverse gebruikers.

De ontwikkelingen van de nieuwe school biedt tevens kansen om in te gaan op maatschappelijke veranderingen en veranderingen in het onderwijs.



Doel

Een krachtig centrum voor leren en ontmoeten.

Omschrijving activiteiten

Om het gewenste doel na te streven dienen de volgende uitgangspunten genomen worden.

- Opzet brede school: De nieuwe school wordt opgezet als een brede school. Leren vindt niet alleen maar plaats op school. Kinderen leren ook thuis, op de sportclub, bij de muziekvereniging, via de moderne media enz. Er moet daarom op dit gebied meer afstemming worden gezocht. Afstemming tussen basisschool en partners die het leren beïnvloeden/stimuleren voordat de kinderen op school komen en nadat de kinderen de school verlaten hebben, is dan ook nodig. Het leren wordt niet meer gezien als alleen een cognitieve bezigheid. Het sociale en motorische leren zijn hier onlosmakelijk mee verbonden. Culturele activiteiten en



recreatieve activiteiten (waaronder ook sportieve activiteiten), leveren een wezenlijke bijdrage aan de ontwikkeling van een kind. Een laagdrempelige locatie, waarin het onderwijs samen is ondergebracht met instellingen en voorzieningen die een gezonde ontwikkeling van de jonge mens stimuleren is een pré. Deels kan dat in de nieuwe basisschool gezocht worden en deels in het dorps huis annex gymzaal. Er zullen daarom samenwerkingsverbanden worden opgesteld tussen school, dorps huis en maatschappelijke organisaties en andere potentiële gebruikers, zoals het Centrum voor Creatief Leren aan de Albertlaan in Sterksel.

- Samenwerking: Om de brede school mogelijk te maken dient nadrukkelijk de samenwerking tussen deze actoren een bepaalde vorm of status te krijgen. Hiervoor dient in eerste instantie professionele ondersteuning aangeboden te worden om de juiste structuur op te zetten. Vervolgens moet er een blijvende organisatie staan omwille van afstemming en bundelen van energie.
- Het gebouw: dient een goede leer- werk- en speelomgeving te hebben om hiermee gewenste onderwijsvernieuwing mogelijk te maken. Er zal een toenemende behoefte zijn aan flexibele werkplekken om met individuele leerlingen en met groepjes leerlingen te kunnen werken.
- Voorzieningen: Het schoolgebouw moet tenslotte ook nog ingericht worden: meubels, inrichting speelplaats, aanpassen gymzaal, ICT-voorzieningen, BSO en TSO. Het gebruik van ICT in de school moet sterk vergroot worden om kinderen beter op maat te kunnen bedienen. Dit betekent: uitgebreide software, elk kind een computer, elke groep een digitaal schoolbord en snelle internetverbinding.
- Veiligheid: Het is belangrijk dat de veiligheid in en rond de school optimaal is. Dit betekent dat ook het gebouw en het speelterrein veilig zijn en voldoen aan de veiligheidsnormen. Tenslotte is ook de directe omgeving belangrijk zodat kinderen de school veilig kunnen bereiken. Hiervoor worden ouders en kinderen gestimuleerd om de fiets te gebruiken door aanleg van goede voorzieningen, zoals een fietsenstalling, veilige wegen en schoolroutes en het opknappen van voetpaden.

Samenhang

Er bestaat een sterke synergie met dorps huis Valentijn en verenigingen. Tevens faciliteert de school bewoners van Providentia. Het veilig maken van de omgeving Beukenlaan wordt afgestemd met het project Kloosterlaan en Kerkplein.

Kosten

De totale kosten exclusief de bouw van de school bedragen € 474.500,00.

Actoren

Gemeente en SKOZOK, Basisschool Sterksel (Bestuur en schoolraad), stichting Dorps huis Valentijn, Centrum voor Creatief Leren, Wocom

Planning

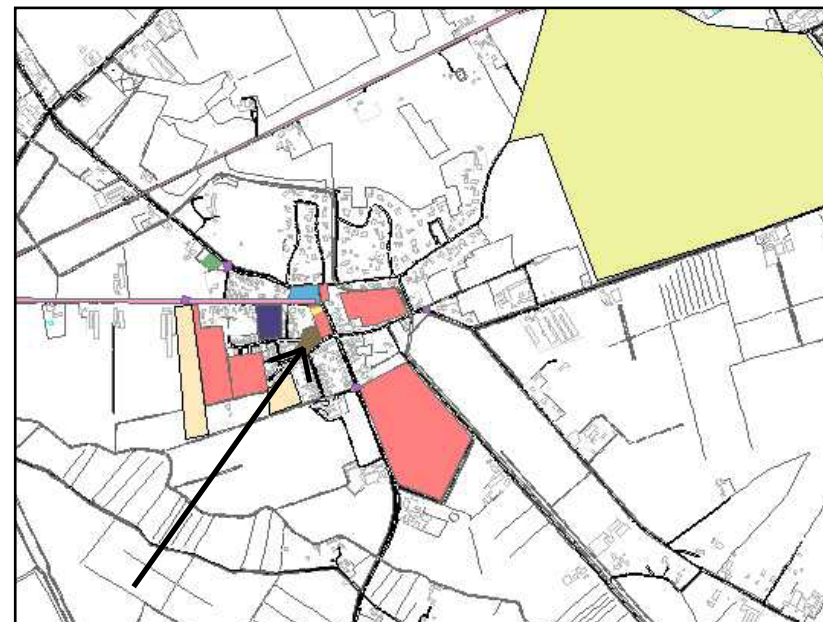
In 2009 dient de school te worden opgeleverd. Het brede school concept en aanleg van verschillende voorzieningen moet in de komende 2 jaren worden gerealiseerd.

3.3.5 Vernieuwing en verbreding dorps huis Valentijn



Aanleiding

Het verenigingsleven vormt een belangrijke motor voor de leefbaarheid en zelfredzaamheid van Sterksel. Voor de inwoners van Sterksel is met name de sociale (ontmoeting) functie van het dorps huis belangrijk. Het is een ontmoetingsplek en onderkomen voor verschillende verenigingen; er zijn gemiddeld 600 bezoekers per week in het dorps huis. Het gebouw wordt beheerd door een actief en goed georganiseerde stichting, die al meer dan 40 jaar bestaat. Het gebouw is echter deels verouderd, de ruimtes zijn te klein, de foyer is niet algemeen inzetbaar en uitstraling van het gebouw is niet uitnodigend. Verschillende ontwikkelingen binnen Sterksel vragen verder naar een nieuwe ruimtelijke en functionele invulling van het dorps huis. Lokale ontwikkelingen zijn: nieuwe (brede) school, groei van de kern, komst van het servicecentrum, uitbreiding zorginstelling Providentia en invulling van de WMO. Landelijke ontwikkelingen zijn: individualisering, sterke vergrijzing, marktgerichte verenigingen,



strengere wet- en regelgeving, hogere kosten, terugtrekkende overheid.

Om de sociale activiteiten te stimuleren verbeteren en in te gaan op de lokale en landelijke ontwikkelingen dient de uitstraling en indeling van het dorps huis te worden aangepast en laagdrempelig worden gemaakt. In samenwerking tussen gemeente en het bestuur van Valentijn is daarom een opzet gemaakt voor de aanpassing van het dorps huis. Inmiddels is tussen het bestuur van het dorps huis en woningbouwvereniging Wocom beheersconstructies besproken waar beide partijen in eerste instantie niet afwijzend tegenover staan.

Doel

Bestaande voorzieningenniveau (Dorps huis) verbeteren zodat het voorziet aan de dringende behoefte voor geschikte faciliteiten waarin activiteiten van instellingen en verenigingen op maatschappelijk,



levensbeschouwelijk, recreatief en cultureel gebied kunnen plaats vinden.

Omschrijving activiteiten

Stichting Dorpshuis Valentijn wil de (strategische) partner zijn voor verenigingen, stichtingen en instellingen, met betrekking tot het bieden van lokaliteiten voor activiteiten, afgestemd op de eigen, specifieke gewenste situatie. Zo kijkt het bestuur van Dorpshuis Valentijn ook tegen de ontwikkeling van de brede school op Sterksel aan. Het bestuur is van mening dat de brede school niet op zich staat maar deel uit maakt van het totale sociale programma. Derhalve werkt het bestuur van Valentijn samen met de professionals behorende tot de brede school. Zo kan het dorps huis een dimensie toevoegen aan het kloppende hart van Sterksel.

Momenteel is de Buiten Schoolse Opvang (BSO) gehuisvest aan de rand van het dorp en heeft een regionaal karakter. De basisschool van Sterksel heeft onlangs besloten om voor de komende 2 jaar (tijdens de nieuwbouw) gebruik te maken van deze 'externe' voorzieningen. Financieel is het momenteel niet mogelijk om een extra (BSO) voorziening in Sterksel te realiseren. Met enige bouwkundige aanpassingen kan de mogelijkheid geboden worden om een ruimte in te richten met een multifunctioneel karakter (verplaatsbare wand). Die vervolgens gebruikt kan worden voor tussen- en naschoolse opvang en daarnaast ook voor andere zaken zoals ouderinformatie, WMO loket, kinderkamer, inloopruimte met faciliteiten voor tieners (KPJ), etc. Deze extra grote ruimte kan ook 's avonds gebruikt worden voor bridgers en dansers, waardoor de foyer beschikbaar komt en als ontmoetingspunt kan fungeren voor alle gebruikers op dat moment. De gymzaal aan het dorps huis voldoet nog slechts ten dele voor het huidige onderwijs en kent nog veel beperkingen ten aanzien van spelmogelijkheden en berging van materialen.

Met deze aanpassingen is Dorpshuis Valentijn voorbereid op de komende bevolkingsgroei/samenstelling en veranderende leeftijdsopbouw.

Binnen Valentijn is er ook een ruimte die gedeeltelijk wordt gebruikt

door de KPJ voor het organiseren en voorbereiden van activiteiten voor de jongeren van Sterksel. KPJ is een vereniging voor en door de jeugd. De KPJ, die al 70 jaar bestaat, organiseert iedere vrijdagavond een activiteit voor de jeugd. Samen met de jongerenopbouwwerker zijn ze bezig om een bredere basis te krijgen om de diversiteit aan activiteiten te vergroten. Om die activiteiten te waarborgen dienen verschillende apparatuur te worden vervangen. Deze apparatuur en andere ontspanningsvoorzieningen kunnen in het dorps huis ook door andere doelgroepen gebruikt worden.

Het huidige Valentijn bestaat uit drie soorten gebouwen, daterend van respectievelijk eind jaren 60, 1986 en 1999. Zowel de uitstraling als de logistieke indeling is niet van deze tijd en inefficiënt. Door verplaatsing van de entree ontstaat de mogelijkheid een grotere multifunctionele ruimte te ontwikkelen.

Gelijktijdig kan dan aansluiting gezocht worden bij de pleinrichting zoals genoemd als project 2 in het IDOP. Vanuit het vernieuwde Valentijn plein kunnen veilige ontsluitingen (wandelpaden en betere verlichting) gerealiseerd worden richting brede basisschool, winkel kernplan, kerk etc. Met de herinrichting van het plein kan de parkeer en groenvoorziening sterk verbeterd worden.

Samenhang

Hier vindt een sterke synergie plaats met de school, verenigingsleven en verschillende maatschappelijke en culturele instanties. Daarnaast levert het Dorpshuis een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid van alle bestaande en nieuwe inwoners, waaronder die van Providentia. Verschillende maatschappelijke initiatieven zoals Burgers aan zet krijgen hiermee een grotere stimulans.

Kosten

De kosten voor vernieuwing en verbreding van het dorps huis is begroot op € 435.500,00 en excl. de kosten van de herinrichting van het plein. In de bijlage is een toelichting bijgevoegd.

Actoren

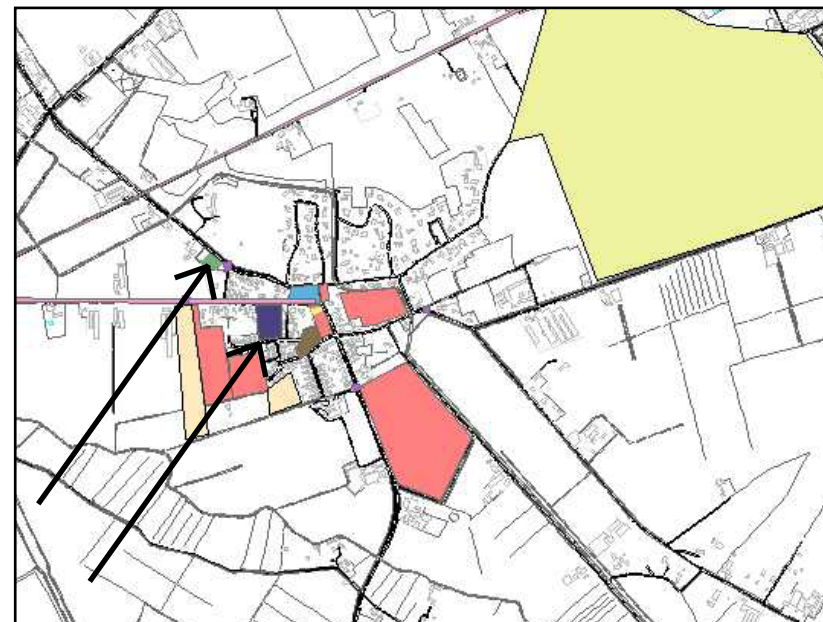
Stichting Dorpshuis, gemeente, Wocom, Brede School, peuterspeelzaal, Kinderopvang.

3.3.6 Speelplekken (buiten)



Aanleiding

Sterksel is ernstig aan het vergrijzen. Er is een grote noodzaak jonge gezinnen voor Sterksel te behouden en van elders nieuwkomers binnen te halen. Mensen moeten redenen hebben om voor Sterksel als woonplaats voor hun gezin te kiezen. Ouders kijken naar hun eigen mogelijkheden binnen het dorp maar zeker ook naar de mogelijkheden voor hun kinderen. De aanwezigheid van uitdagende en veilige speelplekken voor hun kinderen is daarvoor een belangrijke factor. Ouders willen dat hun kinderen speelmogelijkheden hebben in de buitenlucht omwille van gezondheid (spelen is bewegen) en sociale interactie. Om jonge mensen te bewegen om in Sterksel te blijven wonen en om van elders jonge gezinnen aan te trekken, moet Sterksel voorwaardescheppend zijn daarin. Daarom is het belangrijk dat de kinderen goede speelmogelijkheden hebben. Dat is op dit moment niet het geval, zeker na het wegvallen van de openbare



speelmogelijkheid bij de vroegere basisschool.

Doel

Realiseren van aantrekkelijke (speel)voorzieningen voor kinderen en jongeren zodat ze een zinvolle vrijetijdsbesteding hebben dichtbij huis.

Omschrijving activiteiten

Dit project bestaat niet alleen uit het oprichten van een speelplek, maar omvat een breder interactief proces om de wensen en de mogelijkheden voor kinderen en jongeren binnen Sterksel samen met verschillende doelgroepen op elkaar af te stemmen. Zaken die hierbij meespelen zijn sociale controle, veiligheid, bewegen voor jongeren, maatschappelijk draagvlak en verantwoordelijkheid.

Om van afstemming tot uitvoering te komen worden de volgende

stappen doorlopen.

- Werkgroep: Er dient allereerst een werkgroep gevormd te worden die de wensen binnen Sterksel onder jongeren inventariseert: Jongerenwerker Gemeente Heeze-Leende, lid clusterwerkgroep infrastructuur, Schoolraad, bestuur KPJ, peuterspeelzaal, centrum voor Creatief Leren, directie Basisschool, ouders van kinderen. Het is erg belangrijk dat er draagvlak gecreëerd wordt bij ouders en kinderen, zodat zijzelf medeverantwoording krijgen over de speelplaatsen. Dit zal er toe bijdragen dat er minder vernielingen zullen zijn en dat de plek schoon gehouden wordt. De gemeente is hierin sturend en faciliterend en geeft de mogelijkheden aan binnen het gemeentelijk speelruimtebeleid en financiën.
- Kwaliteit bestaande speelmogelijkheden: In de huidige situatie moeten alle kinderen en jongeren op een klein speelplaatsje terecht. De huidige inrichting is erg oud en aan vernieuwing toe. Het speeloppervlak van de basisschool is verkleind en wordt geïntegreerd met de peuterspeelzaal.
- Afstemming van de bestaande en nieuwe speelplekken op de wensen doelgroepen: Het kan noodzakelijk zijn de oudere en jongere kinderen qua speelgelegenheid op te splitsen. Op die manier kan er beter invulling gegeven worden aan de doelgroepen. De speelplekken moeten wel zodanig gemaakt worden dat het ook een ontmoetingsplaats wordt voor jonge ouders, voor nieuwkomers in Sterksel en voor ouderen die hier even een praatje kunnen maken, bijvoorbeeld door het plaatsen van picknicktafels. Zo komt er een natuurlijke verwevenheid tussen de diverse leeftijdscategorieën in het dorp.
- Inrichting speelplekken: Na de inventarisatie en afstemming volgt het maken van een inrichting en onderhoudsplan. Daarin worden speeltoestellen opgenomen waar een uitdaging aan zit. Er dient ook aandacht te zijn voor (sociale) veiligheid. Veiligheidsnormen van de speeltoestellen worden in acht genomen maar ook verkeersveilige maatregelen, zoals afscheiding en looproutes.

Samenhang

De ontwikkeling van de speelplek levert een belangrijke bijdrage aan het welzijn van de jongeren in Sterksel. Er wordt een gezond en zinvolle tijdsbesteding aangeboden. Het aantrekkingsklimaat voor nieuwe inwoners met gezinnen wordt op die manier vergroot. Verschillende instanties en organisaties binnen Sterksel kunnen hierbij profijt hebben. Denk aan Providentia en het Centrum voor Creatief leren.

De bouw van woningen die in Sterksel op stapel staan moeten gepaard gaan met een evenredig aanbod aan kwalitatief goede voorzieningen (bestaand of nieuw).

In dit thema kan onderscheid worden gebracht aan binnen en buiten speelmogelijkheden en activiteiten. De buitenactiviteiten worden onder dit project benoemd. De binnenactiviteiten worden bij het project dorpshuis Valentijn behandeld.

Kosten

In de bijlage is een raming gemaakt van de benodigde voorbereiding en uitvoeringskosten. Hierbij is uitgegaan van twee speelplekken. De totale kosten bedragen € 203.000,00.

Actoren

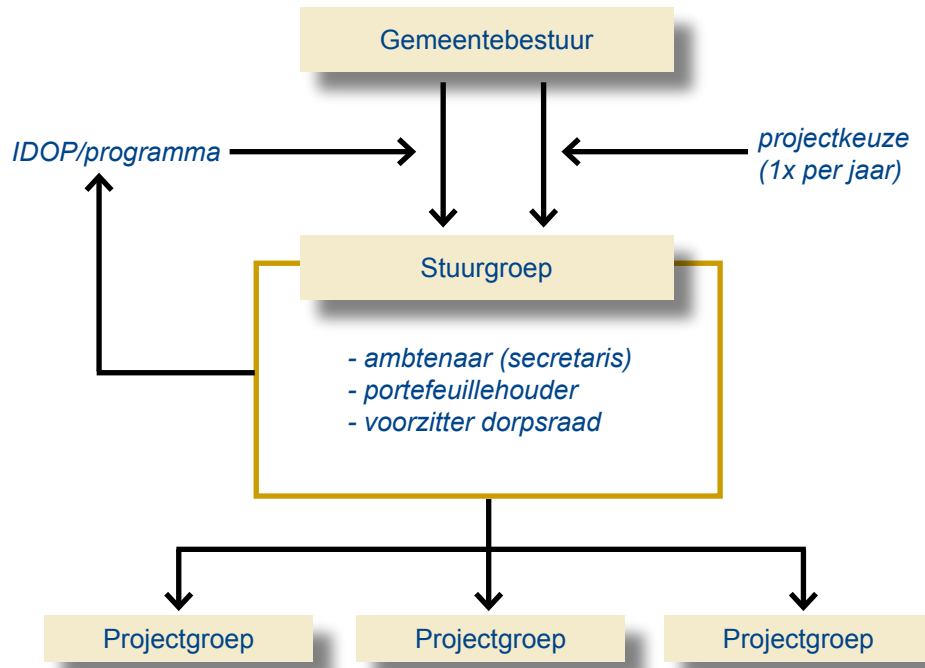
Jongerenwerker Gemeente Heeze-Leende, lid clusterwerkgroep infrastructuur, Schoolraad, bestuur KPJ, peuterspeelzaal, centrum voor Creatief Leren, directie Basisschool, ouders van kinderen

Planning

In 2008 wordt opgestart met voorbereidingen en afstemming tussen de verschillende doelgroepen en de financieringsmogelijkheden. In 2009 wordt begonnen met de inrichting.



3.3.7 Communicatieplan



- Gemeentebestuur:
- delegeert
 - faciliteert
 - maakt keuzes

- Stuurgroep:
- mandateert aan projectgroepen
 - bereidt keuzes voor, monitort projectgroepen, toetst doelen, rapporteert aan bestuur, verantwoord zich aan dorp, stelt vaste voorwaarden / doelen

- Projectgroep:
- samenstelling afhankelijk van project
 - secretaris dorpsraad
 - werkt projecten uit
 - na goedkeuring voert zij projecten uit (plan van aanpak)
 - rapporteert aan stuurgroep

Aanleiding

De betrokkenheid en sociale cohesie in Sterksel is groot waardoor er verschillende georganiseerde verenigingen, stichtingen, raden zijn in het dorp. Deze organisaties zijn allemaal op vrijwillige basis opgezet en hebben allemaal tot doel om de leefbaarheid in Sterksel te vergroten. Zo is er een dorpsraad, zijn er buurt en sportverenigingen, parochie, coöperatie en zijn er verschillende individuele initiatieven om het dorp leefbaar te houden (bijv. kerstverlichting). Toch is het zinvol stil te staan bij de vraag in hoeverre afstemming en samenwerking plaatsvindt tussen bestaande samenwerkingsverbanden en of er krachten gebundeld kunnen worden om voorzieningen te behouden. Door die krachten te bundelen kan namelijk een belangrijke meerwaarde ontstaan. De gemeentelijke organisaties die betrokken zijn bij het opstellen en uitvoeren van plannen krijgen steeds meer te maken met burgerparticipatie en interactieve beleidsvorming. De formele inspraak is niet meer voldoende. Zowel het dorp als gemeente is op zoek naar een juiste vorm van communicatie en participatie die gebruikt kunnen worden in verschillende projectvormen. Bovenstaand structuur is een eerste opzet daarvoor.

Doel

Een herkenbare communicatiestructuur organiseren voor het dorp en gemeente om een goede afstemming te krijgen tussen verschillende projecten uit het IDOP.

Omschrijving activiteit

Het oprichten van een goede communicatie en organisatie structuur kan een belangrijke bijdrage leveren aan uitvoering van het IDOP en nieuwe ontwikkelingen in de toekomst. Deze structuur kan door verschillende partijen gebruikt en ingezet worden. Het IDOP vormt daarbij een belangrijk vertrekpunt voor het dorp, ook de manier waarop het is samengesteld is goed gewaardeerd en vraagt om continuïteit.

Naast het opzetten en uitwerken van bovenstaande communicatie/organisatiestructuur is het belangrijk te beschikken over een goede database met daarin gegevens over verschillende instanties,



verenigingen en hoe men binnen het dorp communiceert. Deze gegevens moeten verzameld worden alvorens men communicatie wil gaan uitzetten. De communicatiemiddelen van de dorpsraad en gemeente zijn vaak passief (artikel, website). Door gebruik te maken van nieuwe communicatielijnen kan de communicatie veel actiever en groter zijn.

Naast het informeren dient het participeren en het zelfwerken een prominentere rol krijgen binnen het dorp. De dorpsraad kan daarbij als een belangrijke basis dienen om in verschillende projecten dan wel initiërend (subsidie aanvragen) dan wel ondersteunend (plannen presenteren) zijn. Het gebrek aan capaciteit binnen een dorpsraad is echter het grootste probleem. Door ze te ondersteunen in financiële zin zou de productiviteit en inbreng vanuit de dorpsraad veel groter kunnen zijn. Daarnaast zou deze groep ook ondersteund kunnen worden door deskundigen, die tevens een onafhankelijke positie hierin kunnen invullen. De opzet van bovenstaande structuur dient voldoende transparant en toegankelijk te zijn. Men moet weten wanneer men terecht kan en voor welke vragen. Men moet waken dat het geen extra bestuurslaag wordt.

De volgende onderdelen dienen daarom te worden uiteengezet:

- Opzetten communicatie/organisatiestructuur (eenvoudige en transparant)
- Gegevens dorpsorganisaties en verenigingen verzamelen
- Samenwerkingsverbanden (of communicatielijnen) opzetten per project
- Deskundige ondersteuning aanbieden
- Gemeente moet faciliterend zijn (onkostenvergoeding en faciliteiten aanbieden , zoals ruimtes, website, coördinator/secretaris, enz)

Samenhang

Dit project moet de smeerolie worden tussen de verschillende projecten en partijen. Het heeft daarom een relatie met alle projecten uit het IDOP. Dit project heeft een sterke relatie met het project Burgers aan Zet.

Kosten

De kosten voor het eerste jaar worden geschat op € 25.500,00.

Actoren

Gemeente, dorpsraad, verenigingen, SRE

Planning

Voor de voortgang van het IDOP is het zaak om dit als eerste op te pakken (2008).

4 KOSTEN PROJECTEN

omschrijving kosten Sterksel aan Zet	(€)
Werving ambassadeurs - Inventariseren en benaderen kandidaten: - Organiseren, voorbereiden en uitvoeren bijeenkomsten; inclusief bijeenkomsten met ouderen	2.500
Enquête - Bestaande vragenlijst toespitsen op Sterksel: - Verspreiden en ophalen vragenlijst: - Verwerken en analyseren antwoorden:	3.000
Activerende bijeenkomst - Organiseren, voorbereiden en uitvoerende bijeenkomsten; inclusief bijeenkomsten met ouderen	2.500
Uitvoeringsbijeenkomsten - Faciliteren uitvoeringsbijeenkomsten: - Terugkoppeling naar betrokken partijen:	10.000
Ontwikkelen en implementeren 'Digitale Omgeving' - Vijf overlegmomenten met de dorpsraad, inclusief voorbereiding: - Voorlichting aan inwoners Sterksel - Opstellen programma van eisen voor aanbesteding en opvragen en analyseren offertes - Vijf overlegmomenten met ontwerper - Opzetten digitaal netwerk	91.000
Totaal	109.000
Onvoorzien 10%	10.900
Totaal incl. btw	142.700
Onderhoudskosten per jaar	25.000
Totaal eigen inbreng (inwoners)	10.000

omschrijving kosten behoud en versterking dorpswinkel-servicepunt	(€)
- Afwerking opgeleverde pand (casco), o.a. tegelvloer, plafond met verlichting, toegangsdeur, airco, keukenblok, etc	154.700
- Inventaris winkelservicepunt o.a. schappen, stellingen, koeling)	130.900
- Inventaris magazijnruimten	17.000
- Dubbele huur/mede i.v.m. opzegtermijn	6.000
- Kopieerapparatuur t.b.v. servicepunt	2.500
- Koffiecornerfaciliteiten	2.000
- Computer en kantoorspullen	2.000
- Kassa-informatiesysteem	p.m.
- Brandbeveiliging	p.m.
- inventaris keuken/kantine/koffiecorner/kantoor	6.000
- aanschaf schroefmachine	3.000
- uitbreiding i.c. vernieuwing bewakingssysteem/video toegang	10.000
- Ombouw Spar naar Attent	7.500
- Communicatie/informatie/reclamevoering naar nieuwe locatie	5.000
- Toegang/voorfront winkel	15.000
- Parkeervoorziening fietsen	2.500
- Inzet vrijwilligers	p.m.
- Post onvoorzien (5%)	15.000
Totaal incl. btw	379.100
Eigen inbreng	
- Gift t.b.v. aanvullende voorzieningen	154.700
- Financiële inbreng leden coöperatie	10.000
- Uren inzet vrijwilligers, bestuurders/werkgroepen ter voorbereiding, verhuizing e.d.	48.000
Totaal incl. btw	212.700

omschrijving kosten Brede school	(€)
- Veiligheid Wegaanpassingen (verhoging, sluisen, parkeervoorzieningen)	200.000
- Voorzieningen aan het gebouw Fietsenstalling Meubilair Overige (o.a. verlichting)	21.000 90.000 15.000
- Speelvoorzieningen Speelverdieping bij kleuters Speelplaats Basisschool inrichten pannafeld Speeltoestel 2x Rubbertegels	6.000 5.000 30.000 20.000
- Informatietechnologie voorzieningen Computers Software Glasvezel Mediaserver	20.000 10.000 p.m. 2.500
- Brede school concept (organisatie en communicatie) Brede schoolontwikkeling Brede school arrangementen opstart	25.000 30.000
Totaal incl. btw en excl bouw school	474.500

omschrijving kosten vernieuwing en verbreding dorps huis Valentijn	(€)
Renovatie - Uitbreiding grote zaal (5m) - Hoofdentree en garderobe verplaatsen - Renovatie gevel - Herinrichting huidige ingang tot invalidetoilet, berging en cv ruimten - Berging sportzaal - Voormalige peuterspeelzaal herinrichten - Renovatie foyer, multifunctioneel maken	150.000 30.000 45.000 35.000 25.000 40.000 5.000
Voorzieningen/inrichting - Inrichten werkatelier (techniek, hobby materialen) - Faciliteiten gymzaal uitbreiden (ringen, rekstokken, baskets, valmat) - Verplaatsbare paneelwand - Op peil brengen bestaande voorzieningen in clubhuis, inloopruimte en jongerenruimte (KPJ)	28.500 39.300 10.000 35.500
Totaal incl. Btw	435.550

omschrijving kosten Speelplekken (buiten)	(€)
- Onderzoek wensen en mogelijkheden	4.000
- Voorbereiding en afstemming van de verschillende speelplekken en maken inrichtingsplannen	15.000
- uitvoering (meubilair en aanleg)	
openbaar speelterrein ouder jeugd	129.000
openbaar speelterrein voor de jonge kinderen	55.000
Totaal incl btw	203.000

Omschrijving kosten <i>Communicatie</i>	(€)
- Gegevens dorpororganisaties en verenigingen verzamelen	3.000
- Samenwerkingsverbanden (of communicatielijnen) opzetten per project	3.000
- Deskundige ondersteuning aanbieden	13.000
- Gemeente moet faciliterend zijn (onkostenvergoeding en gebruik maken van faciliteiten (ruimtes, website, enz)	1.500
- Eenvoudige transparante structuur opzetten (notitie) en houden van dorpsavonden	5.000
Totaal incl. btw	25.500

5 FINANCIERING

Volgend op de integrale benadering van problematiek en oplossingen (projecten) dient de financiering eveneens integraal bekeken te worden. Bij de financiering wordt ervan uitgegaan dat niet elk project dekkend hoeft te zijn, maar dat projecten aan elkaar gekoppeld kunnen worden. Hiermee kan de financiering en uitvoering van het ene project dienen als vliegwiel en cofinanciering van het andere project. Tevens is het van belang dat de verschillende actoren door financiële bijdrage laten zien dat ze de leefbaarheid van Sterksel ook hun belang is. Niet alleen de gemeente en provincie dienen bij te dragen. Ook het dorp (vrijwilligerswerk), woningbouwvereniging en ondernemers moeten meedoen. Tevens mag genoemd worden dat Providentia voornemens is om grote investeringen te doen waardoor ook de leefbaarheid van Sterksel profijt zal hebben.

Begrotingopzet oplegger Sterksel							
Projectnaam	Overzicht (bijdragen) investeringen				Overzicht gemeentelijke kosten		
	Totaal	Extern	Gemeente	Provincie	Investeren	Eenmalig	Jaarlijks
1. Sterksel aan zet	142.700	10.000	32.700	100.000	32.700	32.700	
2. Kerkplein Boszicht (kernplan)	2.000.000	2.000.000					
3. Behoud en versterking dorpswinkel-servicepunt Sterksel	379.100	179.700	108.400	91.000	108.400	5.000	6.893
4a. Ontwikkeling Brede school (ontwikkeling en inrichting)	474.500		121.000	353.500	121.000		5400
4b. Ontwikkeling Brede school (nieuwbouw en pve)	3.500.000	3.300.000	200.000		200.000	200.000	
5. Vernieuwing en verbreding dorps huis Valentijn	435.500		185.500	250.000	185.500		8633
6. Speelplekken (buiten)	203.000		10.000	193.000	10.000	10.000	
7. Communicatie	25.500		13.000	12.500	13.000	13.000	
Totaal (€)	7.160.300	5.489.700	670.600	1.000.000	670.600	260.700	20.926

P.m.: Het College van B&W van de gemeente Heeze-Leende heeft op 20 mei 2008 ingestemd met bovengenoemde projecten en financiering. De gemeenteraad moet nog een deel van de middelen voor 2008 en de lopende begroting van 2009 nog vaststellen.